

Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006 – 2018.

Aðalskipulagsbreyting

Breytingar í Norður-Botni

Greinargerð og umhverfisskýrsla

3. desember 2013

Tálknafjarðarhreppur

EFNISYFIRLIT

1. Inngangur.....	4
2. markmið	4
3. Breytingar á aðalskipulagi	5
4. Umhverfisskýrsla.....	7
4.1. Tengsl við aðrar áætlanir.....	7
4.2. Staðhættir og umhverfisaðstæður	8
5. Umhverfismat.....	9
5.1. Þættir áætlunar sem valdið geta áhrifum	10
5.2. Umhverfisþættir sem líklegt er að verði fyrir verulegum áhrifum.....	10
5.3. Skilgreining á vægi áhrifa.....	10
5.4. Skilgreining, lýsing og mat á umhverfisáhrifum.....	10
5.4.1. sjónræn áhrif	10
5.4.2. Áhrif á gróðurfar	11
5.4.3. Áhrif á Minjar	11
5.4.4. Áhrif á landnotkun	12
5.4.5. Áhrif á samfélag.....	12
5.4.6. Áhrif á Vatnafar	12
5.5. Umfjöllun um kosti	13
5.6. Niðurstaða mats.....	13
6. Matsferlið og samráð.....	14
7. Samantekt skv. 9. gr. laga nr. 105/2006.....	15
Heimildir	16

Aðalskipulagsbreyting þessi sem auglýst hefur verið skv. 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt

í hreppsnefnd þann _____ 20 13.

Aðalskipulagsbreytingin var staðfest af Skipulagsstofnun þann _____ 2013.

Auglýsing um gildistöku aðalskipulagsbreytingar var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ 2013.

Greinargerð þessari fylgir uppdráttur dagsettur 03.12.2013.

1. INNGANGUR

Tálknafjarðarhreppur vinnur nú að breytingum á aðalskipulagi Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 sem staðfest var 15.12. 2006. Í fyrsta lagi er nýtt efnistökusvæði á Hálfadáni við Bíldudalsveg nr. 63. Í öðru lagi fjögur ný iðnaðarsvæði eitt fyrir 25-40 KW smávirksjun í Keldá, 2 borholur og fiskeldi. Í þriðja lagi stækkun á iðnaðarsvæði 13 þar sem gert er ráð fyrir fiskeldi. Áætlað er að ársframleiðsla fiskeldis í Norður-Botni verði um 400 t.

Fiskeldi, þar sem ársframleiðsla er 200 t eða meiri og fráveita er til sjávar, er tilkynningarskyld skv. lögum nr. 106/2000 um mat á umhverfiáhrifum. Þar með er aðalskipulagið háð umhverfismati skv. lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana.

Breyting vegna nýrrar borholu er ennfremur tilkynningarskyld og fellur undir 2. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 105/2006, þar sem taldar eru upp þær framkvæmdir sem kunna að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og metið er í hverju tilviki hvort háðar skuli mati á umhverfisáhrifum. Samkvæmt 2. grein, lið ii, í öðrum viðauka skal tilkynna til umfjöllunar um matskyldu borun eftir jarðhita á lágghitasvæðum þar sem ölkeldur, laugar eða hverir eru á yfirborði eða í næsta nágrenni. Unnin verður tilkynning til Skipulagsstofnunar sem mun úrskurða hvort fyrirhuguð framkvæmd sem tillagan tekur til sé umhverfismatskyld eður ei.

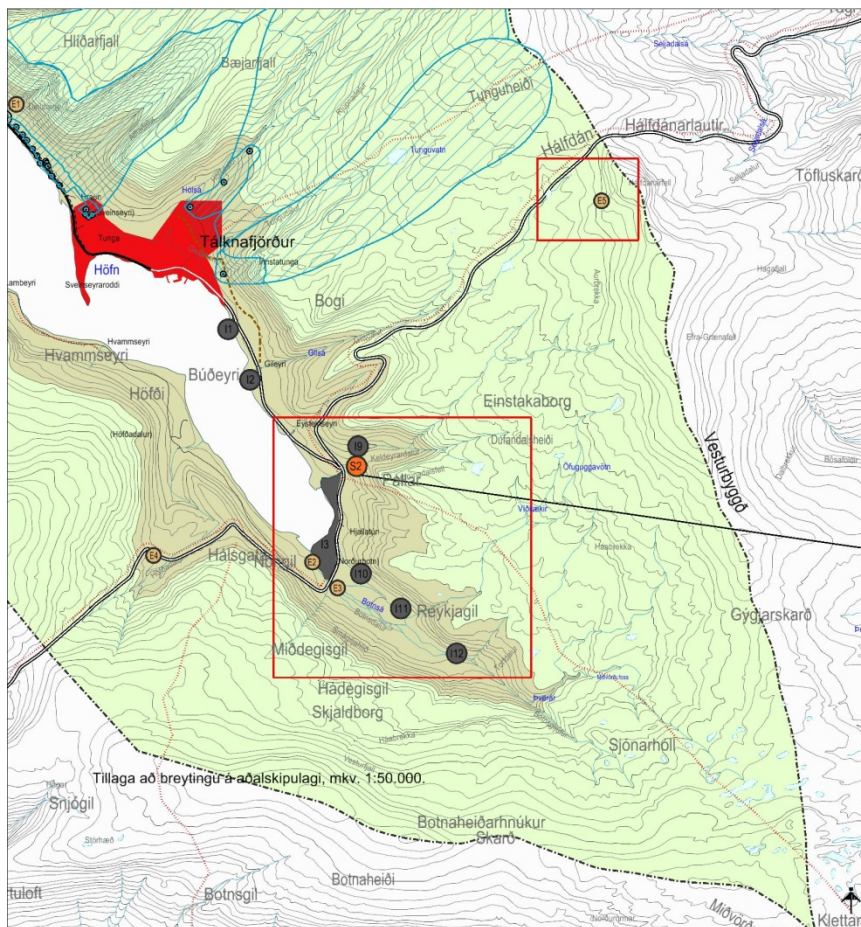
Virkjun í Keldá er það lítil að hún er ekki tilkynningarskyld skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 105/2006.

2. MARKMIÐ

Markmið breytingarinnar er að gera mögulegt að stækka fiskeldisstöð í Norður-Botni þar sem nýta á jarðhita á svæðinu. Þetta er í samræmi við markmið gildandi aðalskipulags um iðnaðarsvæði en sveitarfélagið vill stuðla að uppbyggingu iðnaðarsvæða til að renna styrkari stoðum undir byggð á svæðinu og stuðla að frekari rannsóknum á nýtingarmöguleikum jarðhita. Markmið með nýju efnistökusvæði er að ná nýju efni til viðhalds á vegum á svæðinu en núverandi bergnáma sem notuð hefur verið er uppurin og mikil þörf á efni.

Greinargerð og umhverfisskýrslan er unnin af Landmótun sf. í samráði við byggingar- og umhverfisnefnd Tálknafjarðar.

3. BREYTINGAR Á AÐALSKIPULAGI

Mynd 3-1. Yfirlitsmynd sem sýnir fyrirhugað breytingarsvæði innan Tálknafjarðarhrepps.

Breyting

Gerð er breyting á kafla 2.3.3 um iðnaðarsvæði þar sem bætt verður við umfjöllun um fjögur ný iðnarsvæði í landi Neðri-Botns og svæði I3 stækkar. Breytingin er gerð vegna fyrirætlana um fiskeldi og framkvæmda því tengdu. Um er að ræða tvö ný svæði fyrir borholur I10 og I12 en lagnir frá nýjum holum verða sameinaðar núverandi lagnaleið. Stækkun á svæði I3 þar sem stækka á núverandi eldisstöðvar og nýtt svæði, I11, fyrir eldisstöð. Áætluð ársframleiðsla fiskeldisstöðvarinnar er 400 t. SmávirkJun á svæði I9 þar sem reiknað er 25-40 KW smávirkJun. Virkjunin verður staðsett á landamörkum Norður-Botns og Eysteinseyrar en áætluð stærð lóns er 30 m². Neðan virkjunar mun áin þorna upp á vissum tímum en yfirfall er þó á stíflunni sem er 9 metra breið og 1,4 metra há þar sem hún er hæst. Lónið er í árfarvegi árinna og þannig mun land ekki raskast vegna þess. Vatnið er leitt í rafstöð sem verður staðsett Eysteinseyrarmegin við Kelduá en heimilt er að leiða affallsvatn sem ekki nýtist frá stöðvarhúsi stystu leið til sjávar. Vatnið verður leitt í niðurgrafinni pípu en lögð er áhersla á vandaðan frágang en varðveita á efsta svarflagið af pípuþæðinu þannig að gróður nái sér á strik aftur. Engin fiskur er í Keldá.

Gildandi aðalskipulag tafla í kafla 2.3.3.

Nr.	Heiti	Lýsing	Jörð
I1	Porskeldi	Porskeldi staðsett við Gileyri á Tálknafirði.	Gileyri
I2	Porskeldi	Porskeldi staðsett við Gileyri á Tálknafirði.	Gileyri.
I3	Fiskeldi	Fiskeldi í botni Tálknafjarðar og heitavatnsborholur.	Norður-Botn
I4	Borhola	Borhola fyrir heitt vatn. Stærð svæðis 2 ha.	Litli-Laugardalur
I5	Fiskeldi	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 2100 m ² .	Litli-Laugardalur
I6	Fiskeldi	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 2000 m ² .	Litli-Laugardalur
I7	Fiskeldi	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 4000 m ² .	Stóri-Laugardalur
I8	Borhola	Núverandi borhola fyrir heitt vatn. Stærð svæðis 1 ha. Á svæðinu er baðþró og búningsaðstaða.	Litli-Laugardalur

Tillaga að breytingu að töflu í kafla 2.3.3.

Nr.	Heiti	Lýsing	Jörð
I1	Porskeldi	Porskeldi staðsett við Gileyri á Tálknafirði.	Gileyri
I2	Porskeldi	Porskeldi staðsett við Gileyri á Tálknafirði.	Gileyri.
I3	Fiskeldi og heitavatnsborholur	Fiskeldi í botni Tálknafjarðar og heitavatnsborholur.	Norður-Botn
I4	Borhola	Borhola fyrir heitt vatn. Stærð svæðis 2 ha.	Litli-Laugardalur
I5	Fiskeldi	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 2100 m ² .	Litli-Laugardalur
I6	Fiskeldi	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 2000 m ² .	Litli-Laugardalur
I7	Fiskeldi	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 4000 m ² .	Stóri-Laugardalur
I8	Borhola	Núverandi borhola fyrir heitt vatn. Stærð svæðis 1 ha. Á svæðinu er baðþró og búningsaðstaða.	Litli-Laugardalur
I9	Smávirikjun	Stærð virkjunar 25-40kW, rennslisvirkjun, áætluð stærð lóns 30m ² .	Eysteinseyri/ Norður-Botn
I10	Borhola	Borhola fyrir heitavatn.	Norður-Botn
I11	Fiskeldi	Fiskeldi, gert er ráð fyrir 400t ársframleiðslu.	Norður-Botn
I12	Borhola	Borhola fyrir heitavatn.	Norður-Botn

Gerð er breyting á kafla 2.3.4 um efnistökusvæði. Um er að ræða nýtt efnistökusvæði á Hálfðáni við Bíldudalsveg . Svæðið eru um 4 ha svæði um 600 metra frá Þjóðvegi. Aðkoma að svæðinu verður frá Bíldudalsvegi um núverandi 0,8 km slóða sem verður endurgerður. Ástæðan fyrir efnistökusvæðinu er sú að vöntun er á bergnámu á svæðinu til viðhalds á vegum en eldri náma sem er staðsett nokkru norðar er ekki lengur með vinnanlegt magn. Að öðrum kosti þyrfti að flytja efni frá Ísafirði. Gert er ráð fyrir að taka allt að 4-5.000 m³ á 5-6

árum en þó ekki meira en 25.000 m³. Leita þarf leyfis til landeiganda við veitingu framkvæmdaleyfis.

Gildandi aðalskipulag tafla í kafla 2.3.4.

Nr.	Heiti	Lýsing	Jörð
E1	Deildarhryggur	Skriða	Sveinseyri
E2	Árfarvegur Botnsá neðan vegar	Setnáma	Hjallatún
E3	Árfarvegur Botnsá ofan vegar	Setnáma	Hjallatún
E4	Höfðadalur	Sprengigrjót	Hvammeyri

Tillaga að breytingu að töflu í kafla 2.3.3.

Nr.	Heiti	Lýsing	Jörð
E1	Deildarhryggur	Skriða	Sveinseyri
E2	Árfarvegur Botnsá neðan vegar	Setnáma	Hjallatún
E3	Árfarvegur Botnsá ofan vegar	Setnáma	Hjallatún
E4	Höfðadalur	Sprengigrjót	Hvammeyri
E5	Hálfán	Bergnáma um 4 ha. Efnisnám allt að 4-5.000 m ³ á 5-6 árum en þó ekki meira en 25.000 m ³ .	Eysteinsýri

4. UMHVERFISSKÝRSLA

4.1. TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

Framkvæmdasvæðið er innan Tálknafjarðarhrepps en í gildi er Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 sem staðfest var 15. desember 2006. Svæðið er að öllu leyti innan svæðis sem skilgreint er sem landbúnaðarsvæði (sjá kafla 2.3.7).

“Megin landnotkun á undirlendi Tálknafjarðarhrepps er landbúnaður, þar sem fram fer m.a. skógrækt. Landbúnaður sem felur í sér dýrahald er enginn, fyrir utan frístundalandbúnað í Tálknafjarðarhreppi.”.

4.2. STAÐHÆTTIR OG UMHVERFISAÐSTÆÐUR

Tálknafjörður er um 16 km langur og skerst inn frá Patreksfjarðarflóa eins og hafsvæðið milli Blakks og Kóps, framan Patreksfjarðar og Tálknafjarðar, er stundum kallað. Sitthvorum megin fjarðarins eru 400-600 m há fjöll og undirlendi fremur lítið þó meira að norðanverðu og þegar innar dregur í fjörðinn. Samkvæmt mati Veðurstofu Íslands dagsett 30.8.2013 taldi stofnunin ekki þörf að gera formlegt ofanflóðahættumat vegna ofanflóðahættumats.

Jarðhiti er töluverður í Tálknafirði sem m.a. er nýttur til upphitarar fyrir sundlaug og skóla í þorpinu. Á norðurströnd Tálknafjarðar virðast vera sex aðskilin jarðhitakerfi sem raða sér á skástígar NV-lægar sprungur. Aðalsprungustefnan virðist vera N40°V með mismunandi hitastig.

Í botni Tálknafjarðar er jörðin Norður-Botn og á henni er fiskeldi. Á níunda og tíunda áratugum tuttugustu aldar var starfrækt laxeldi og síðar flatfiskeldi í Norður-Botni en rekstri var hætt undir lok síðustu aldar. Dýrfiskur ehf. hefur starfrækt þar seiðaelði síðustu ár en stefnir nú á að byggja upp öfluga fiskeldisstöð.

Gert er ráð fyrir að nýta áfram þau mannvirki sem eru til staðar til að byggja upp nýja fiskeldisstöð. Eldisstöðin verður öll staðsett á því svæði sem núverandi stöð og vinnusvæði eru staðsett. Vatn verður nýtt frá núverandi borholum og vatnsbólum, bæði kalt og heitt vatn. Eldistjarnir sem eru nú þegar mótaðar við Keldeyri og við ósa Botnsár, verða mögulega nýttar til eldis.

Reiknað er með að byggja nýja eldisstöð í tengslum við núverandi byggingar. Þar er gert ráð fyrir um 10 eldiskerjum, 300 m³ að stærð, ásamt 8 minni kerjum (75 m³) og skemmu yfir þau, þannig að heildarstærð mannvirkja geti orðið allt að 8.000 m² að núverandi byggingum meðtöldum. Á Keldeyri er gert ráð fyrir allt að 8.000 m² fiskeldismannvirkjum ofan við eldistjarnirnar.

Samfélag

Í sveitarfélaginu Tálknafirði eru atvinnulíf frekar einhæft en eitt fyrirtæki er burðarás atvinnulífs. Í skýrslu Byggðastofnunar (2008) er bent á að tækifæri felast í fiskeldi fyrir sveitarfélagið. Á svæðinu er rafmagn ótryggt sem kemur sér illa fyrir fyrirtæki.

Landnotkun

Í staðfestu aðalskipulagi Tálknafjarðarhrepps er svæðið sem breytingin nær til skilgreint sem landbúnaðarsvæði. Á jörðinni Norður-Botni hefur verið fiskeldi og er eitt iðnaðarsvæði skilgreint í aðalskipulagi. Ekki er stundaður landbúnaður á jörðinni.

Meningarminjar

Fornleifakönnun var unnin fyrir landeiganda haustið 2012. Þar kom fram að heimildir bendi til að bærinn Norður-Botn hafi verið í byggð síðan á miðöldum, heimildir eru um bænhús á jörðinni sem benda til þess að þar hafi verið komin byggð á 11. öld. Í vettvangsathugun fundust 10 minjar á jörðinni tvær þeirra voru í nálægð við framkvæmdarsvæði. Í deiliskipulagi hafa framkvæmdir verið færðar fjær minjum til þess að minnka hættu á raski.

Gróður og dýralíf

Á svæðinu er gömul tún sem eru graslendi, flest mannvirki standa á þeim nærri sjó, við leirur í fjarðarbotninum. Botnsdalur gengur inn í landið, hlíðar dalsins eru ávalar og lynggrórar.

Botnsdalur er nokkuð flatlendur og eftir honum rennur Botnsá en dalurinn einkennist af áreyrum þegar innar dregur. Á svæðinu Lax gengur síðsumars í Botnsá, en veiði er þó lítil.

Vatnafar

Á svæðinu renna árnar Botnsá og Keldná sem eru dragár.

Sjónræn áhrif

Þrjú mannvirki eru á svæðinu sem eru samtals um 840 m² að stærð. Eldistjarnir eru í fjörunni neðan bygginganna og á Keldeyri. Á jörðinni eru þrettán borholur. Ofan við Keldeyri er aðveitustöð Landsnets um svæðið liggur 66 kV lína, 33kV lína og 11kV lína.

Þjóðvegur 63 Bíldudalsvegur liggur um svæðið en hann liggur frá Patreksfirði til Tálknafjarðar og Bíldudals.

5. UMHVERFISMAT

Mat á umhverfisáhrifum byggist á þremur meginþáttum, sem eru:

- Viðmið í lögum og reglugerðum, stefnumótun stjórnvalda og skuldbindingar á alþjóðavísu.
- Greining sérfræðinga á einkennum og vægi áhrifa á einstaka umhverfisþætti innan áhrifasvæðisins.
- Umsagnir og athugasemdir lögboðinna umsagnaraðila, hagsmunaaðila og almennings.
- Við mat á vægi áhrifa á einstaka umhverfisþætti verður stuðst við tiltekin viðmið s.s. stefnumörkun stjórnvalda, alþjóðasamninga, lög og reglugerðir. Í töflu 1 eru tekin saman þau umhverfisviðmið sem lögð eru til grundvallar umhverfismati á breytingu aðalskipulagsins. Umhverfisviðmið eru notuð sem mælikvarði eða vísir til að meta einkenni og vægi þeirra áhrifa sem aðalskipulagstillagan hefur í för með sér.

Umhverfisþættir	Umhverfisviðmið
Samfélag	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun 2010-2013. Sjá kafla 2 um hreint og heilnæmt ferskvatn.
Landnotkun	Skipulagslög nr. 123/2010 m.s.br. Aðalskipulag Tálknafjarðar 2006-2018.
Minjar	Skráðar friðlýstar fornleifar skv. lögum um menningarminjar nr. 80/2012 Til fornleifa teljast skv. 3. gr. laga um menningarminjar hvers kyns mannvistarleifar, á landi, í jörðu, í jökli, sjó eða vatni, sem menn hafa gert eða mannaverk eru á og eru 100 ára og eldri. .
Gróður og dýralíf	Válisti Náttúrufræðistofnunar Íslands fyrir plöntur Listi yfir friðlýstar plöntur 37 gr. laga um náttúruvernd 33. gr laga um lax- og silungsveiði nr. 61/2006.
Vatnafar	1. gr. reglugerðar nr. 536/2001 um neysluvatn. 1. gr. reglugerðar nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns. 1. gr. reglugerðar nr. 797/1999 m.s.br. um varnir gegn mengun grunnvatns.
Sjónræn áhrif	Sérstaða/fágæti landslags út frá vísbendingum í 37. gr. laga um náttúruvernd.

	Verndargildi skv. náttúruminjaskrá. Megineinkenni landslags, s.s. ósnortið/náttúrulegt yfirbragð landslags, form, litauðgi, fjölbreytni og heildstæði landslags.
--	---

Umhverfisviðmið sem höfð verða til hliðsjónar við gerð umhverfisskýrslu

5.1. ÞÆTTIR ÁÆTLUNAR SEM VALDIÐ GETA ÁHRIFUM

Borholur er mjög litlar að vexti, mjög lík þeirri holu sem fyrir og helstu umhverfisáhrifin verði á framkvæmdatíma. Áhrifin verða að mestu sjónræn en að loknum frágangi munu mannvirkin sem reisa þarf breyta ásýnd svæðisins. Ekki er talið að gufa eða affallsvatn muni hafa áhrif í för með sér enda um mjög litla framkvæmd að ræða og lítið af hvoru sem fellur til vegna borholunnar..

Áhrif fiskeldis á umhverfið eru helst sjónræn eðlis og áhrif á dýralíf. Eldið verður í landi þannig ekki er um áhrif á sjó. Svæðin sem stöðvarnar eru staðsettar á graslendi sem er mjög algengt gróðurfar á svæðinu.

5.2. UMHVERFISÞÆTTIR SEM LÍKLEGT ER AÐ VERÐI FYRIR VERULEGUM ÁHRIFUM

Umhverfisáhrif, sem fyrirliggjandi áætlun um breytingar á aðalskipulagi er helst talin geta haft í för með sér, eru eftirtalin, og er fjallað nánar um hvern áhrifaþátt fyrir sig:

- Sjónræn áhrif
- Gróður og dýralíf
- Menningarminjar
- Landnotkun og
- Samfélag
- Vatnafar

5.3. SKILGREINING Á VÆGI ÁHRIFA

Við matið er notast við þá skilgreiningu á vægi áhrifa sem fram kemur í töflu hér að neðan.

Vægi áhrifa	Tákn	Skýring
Jákvæð	+	Jákvæð áhrif á umhverfisþátt
Óveruleg	0	Óveruleg áhrif á umhverfisþátt
Neikvæð	-	Neikvæð áhrif á umhverfisþátt
Áhrif óljós	?	Óljós áhrif á umhverfisþátt

Skilgreining á vægi áhrifa við umhverfismat aðalskipulagsbreytingarinnar

5.4. SKILGREINING, LÝSING OG MAT Á UMHVERFISÁHRIFUM

5.4.1. SJÓNÆN ÁHRIF

Viðmið sem lögð eru til grundvallar við mat á áhrifum á sjónræna þætti eru:

- Sérstaða/fágæti landslags út frá viðmiðum í 37. gr. laga um náttúruvernd og verndargildi skv. náttúruminjaskrá.
- Megineinkenni landslags, s.s. ósnortið/náttúrulegt yfirbragð landslags, form, litauðgi, fjölbreytni og landslagsheildir.

Borun eftir heitu vatni mun hafa áhrif á ásýnd svæðisins þar sem um er að ræða 15x40 m stóran borteig sem liggja mun frá vegi niður á bakkabrúnir sem mun skera sig úr umhverfinu og þar með talið hafa áhrif á landslag svæðisins. Ný lögn sem leggja þyrfti myndi liggja meðfram núverandi heitavatnslögn sem liggur rétt ofan vegar og mun því rask af hennar völdum vera takmarkað.

Á heildina litið mun breyting á aðalskipulagi Tálknafjarðar hafa óveruleg sjónræn áhrif. Þar sem fyrir eru á svæðinu mannvirki tengd fiskeldi, línur og

5.4.2. ÁHRIF Á GRÓÐURFAR

Viðmið sem lögð eru til grundvallar við mat á umhverfisáhrifum á gróður eru:

- Válisti Náttúrufræðistofnunar Íslands fyrir plöntur.
- Listi yfir friðlýstar plöntur.
- Sjaldgæfar plöntur og sérstæði plantna á landsvísu.
- 37 gr. laga um náttúruvernd.
Skv. greininni njóta m.a. mýrar og flóar, 3 ha að stærð eða stærri, sérstakrar verndar og skal forðast röskun þeirra eins og kostur er.
- Velferð til framtíðar, Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi, stefnumörkun til 2020.
“Viðhaldið verði fjölbreytileika tegunda og vistgerða. Forðast verði eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur vistkerfi Íslands.”

Áhrif á gróður vegna heitavatnsholu og hitaveitulagnar er takmarkað en við borteiginn en um er að ræða raskað graslendi sem og við núverandi lögn þar sem ný lögn mun liggja. Mjög lítið rask verður við borunina og það svæði sem fer undir borteig er svæði sem sléttað hefur verið við vegagerð. Graslendi sem þetta er mjög einkennandi fyrir svæðið og ekki er vitað um neinar plöntur á válista innan framkvæmdasvæðisins.

Áhrif seiðaeldis á landi hefur hverfandi áhrif á lífríki sjávar, sé öllum kröfum um frárennsli fylgt.

Áhrif virkjunar hefur lítil áhrif á gróður þar sem um er að ræða rennslisvirkjun í gili með lynggróðri og áreyjum.

Á heildina litið mun aðalskipulagsbreytingin hafa óveruleg staðbundin áhrif á gróðurfar.

5.4.3. ÁHRIF Á MINJAR

Viðmið sem lögð eru til grundvallar við mat á áhrifum á fornleifar eru: Skráðar friðlýstar fornleifar skv. lögum um menningarminjar nr. 80/2012 en til fornleifa teljast skv. 3. gr. laga um menningarminjar hvers kyns mannvistarleifar, á landi, í jörðu, í jökli, sjó eða vatni, sem menn hafa gert eða mannaverk eru á og eru 100 ára og eldri.

Gert er ráð fyrir að framkvæmdin muni ekki hafa áhrif á fornleifar á svæðinu. Þegar hefur farið fram fornleifaskráning á svæðinu og verður hún höfð til hliðsjónar við útfærslu framkvæmda í deiliskipulagi. Ef fyrirsjáanlegt er að minjastaður spillist vegna breyttrar landnotkunar eða framkvæmda sbr. 2. mgr. laga um menningarminjar (nr. 80/2012), mun

Tálknafjarðarhreppur hafa samráð við Minjastofnun Íslands um aðgerðir. Á heildina litið mun aðalskipulagsbreytingin hafa óveruleg áhrif á minjar.

5.4.4. ÁHRIF Á LANDNOTKUN

Viðmið sem lögð eru til grundvallar við mat á áhrifum á landnotkun, samfélag og öryggismál eru:

- Skipulagslög nr. 123/2010 m.s.br.
- Aðalskipulag Tálknafjarðar 2006-2018.

Í skipulagslögum segir að tilgangur þeirra sé m.a. að „*stuðla að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja varðveislu náttúru og menningarverðmæta og koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi*“.

Í gildandi aðalskipulagi Tálknafjarðar er landnotkun á svæðinu skilgreind sem landbúnaðarsvæði.

Breytingin mun ekki hafa áhrif á aðra landnotkun á svæðinu t.a.m. landbúnað þar sem enginn landbúnaður er stundaður á svæðinu.

Borholurnar eru flestar í það minnsta 10 m frá vegi og umferð um svæðið. Áhrif gufu og affallsvatns eru talin vera óveruleg þar sem það er í mjög litlu magni. Affallsvatn sem kemur frá holunni er mjög takmarkað og rennur niður í jarðveginn og hreinsast þar og gufa sem kemur frá holunni er í takmörkuðu magni og kemur ekki til með að hafa áhrif.

Áhrif breytingarinnar á núverandi landnotkun eru óveruleg.

5.4.5. ÁHRIF Á SAMFÉLAG

Skipulagsbreytingin hefur jákvæð áhrif á samfélag þar sem hún stuðlar að auknum og fjölbreyttum atvinnutækifærum á svæðinu.

5.4.6. ÁHRIF Á VATNAFAR

- Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.
- Reglugerð 797/1999 um mengun grunnvatns.
- Reglugerð 796/1999 um mengun vatns.
- Velferð til framtíðar, Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi, stefnumörkun til 2020. Sjá kafla III um sjálfbæra nýtingu auðlinda og kafla IV um hnattræn viðfangsefni sbr. markmið 15.1. „*Styrkur manngerðra mengunarefna í sjávarfangi úr hafinu umhverfis Ísland sé ávallt undir ströngustu viðmiðunarmörkum innlendra sem erlendra heilbrigðisyrvalda.*“

Áhrif fiskeldis á svæðinu hafa ekki áhrif á lífríki þar sem gætt verður að ýtrustu kröfum varðandi fráveitu.

Áhrif smávirkjunar á vatnafar eru þess eðlis að Kelduá gæti þornað upp á vissum árstímum en yfirfall verður á stíflunni til þess að hleypa vatni í ána. Engin fiskur er í ánni.

Fyrirvari er settur um að gerðar verði rannsóknir á lífríki svæðis við árósa Botnsár, þá sér í lagi á leirum sem enn eru óraskaðar. Skal sú rannsókn liggja fyrir þegar sótt er um stækkun á eldi sem fer yfir það magn sem telst tilkynningarskyldt samkvæmt 2. viðauka laga nr. 106/2000, liður 1 g.

5.5. UMFJÖLLUN UM KOSTI

Í umhverfisskýrslu þessari hefur verið fjallað um einn valkost, þ.e. nýtt iðnaðarsvæði fyrir fiskeldi, þar sem ársframleiðsla er 400 t og nýjar borholur.

Annar valkostur er núllkostur, þ.e. ekki kemur til breytingar á skipulagsáætlun. Gera má ráð fyrir að engin breyting muni hafa lítil áhrif á þá umhverfisþætti sem lagðir voru til grundvallar matinu. Framkvæmdin er í samræmi við stefnu sveitarfélagsins sem kemur frá í gildandi aðalskipulagi þar sem segir m.a. í kafla 2.3.3 að sveitarfélagið ætlar að auka jarðhitaleit m.a. fyrir fiskeldi.

5.6. NIÐURSTAÐA MATS

Fram kemur í skýrslunni að horft var sérstaklega til eftirtalinna þátta hvað varðar umhverfisáhrif: Landslags og sjónrænna áhrifa, , áhrifa á gróðurfar, áhrifa á fornleifar og áhrifa á landnotkun og samfélag og vatnafar.

Í töflum hér á eftir er samantekt á áhrifum aðalskipulagsbreytingarinnar á einstaka umhverfisþætti að teknu tilliti til viðmiða og einkenna áhrifa. Í fyrri töflunni eru metin umhverfisáhrif iðnaðarsvæða en í seinni töflunni áhrif nýs efnistökusvæðis við Hálf dán.

Mat á vægi áhrifa nýrra og stækkaðs iðnaðarsvæða á umhverfisþætti.

Umhverfisþáttur	Vægi áhrifa
Sjónræn áhrif	0
Landslag	0
Áhrif á gróðurfar	0
Áhrif á fornleifar	0
Áhrif á landnotkun	0
Samfélag	+
Vatnafar	0

Niðurstaðan er sú að aðalskipulagsbreyting vegna iðnaðarsvæða mun hafa óveruleg áhrif á flesta umhverfisþætti sem metnir voru. Jákvæð áhrif breytingarinnar eru á samfélag vegna bættra lífsgæða sem fylgja í kjölfar hitaveitu. Þar sem ekki er um veruleg umhverfisáhrif að ræða er ekki gert ráð fyrir sérstakri vöktun umhverfisþátta umfram venjubundið eftirlit á framkvæmda- og rekstartíma.

Mat á vægi áhrifa nýs efnistökusvæðis á umhverfisþætti.

Umhverfisþáttur	Vægi áhrifa
Sjónræn áhrif	0
Landslag	-
Áhrif á gróðurfar	0
Áhrif á fornleifar	0
Áhrif á landnotkun	0
Samfélag	0
Vatnafar	0

Niðurstaðan er sú að aðalskipulagsbreytingin vegna nýs efnistökusvæðis mun hafa óveruleg áhrif. Breytingin hefur þá neikvæð áhrif á landslag vegna þess jarðefnis sem tekið verður. Á mótí kemur að frágangur efnistökusvæðis verður þannig að jarðmyndanir verða lagfærðar. Við efnistöku verði fylgt útlínum þeirrar jarðmyndunar sem efni er tekið úr og grenndargróður verður endurheimtur. Því verða sjónræn áhrif óveruleg.

Smávirgjun í Keldá er það lítil að hún er ekki tilkynningarskyld skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 105/2006. Áhrif virgjunar á umhverfi eru óveruleg þar sem um er ræða litla virgjun. Lögð er áhersla á að landmótun á svæðinu verði í lágmarki og að frágangur verði vandaður. Helst verða áhrif á framkvæmdatíma en þar sem þörf gerist á að koma vinnutæki um óbrotið land skal það gert í þurrviðri. Velja þarf leið með það í huga að valda sem minnstum skaða á náttúrunni. Leitast skal við að afmá öll ummerki eftir tæki utan vegslóða.

6. MATSFERLIÐ OG SAMRÁÐ

Samráð var haft við Skipulagsstofnun aðrar stofnanir sem hafa sérþekkingu á viðfangsefnum skipulagsins vegna lýsingar á skipulagsverkefni og um umfang og áherslur umhverfismats aðalskipulagsbreytingar, eins og lög um umhverfismat áætlana gera ráð fyrir.

Leitað hefur verið umsagnar eftirfarandi stofnana um lýsingu verkefnisins:

Helbrigðiseftirlit Vestfjarða því afla þarf leyfis Heilbrigðiseftirlits Vestfjarða til tímabundins atvinnurekstrar, t.d. fyrir vinnubúðum og verkstæðisaðstöðu, sbr. reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun.

Umhverfisstofnun sbr. lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006.

Minjastofnunar Íslands

Orkubú Vestfjarða sem hlutaðeigandi í framkvæmd vegna hitaveitu.

Íslenskar Orkurannsóknir sem gert hefur úttekt á jarðhita á svæðinu og fyrir liggur greinargerð dags. 21. mars 2009.

Orkustofnun var send tillagan til umsagnar varðandi afmörkun vatnsverndarsvæðis.

Skipulagslýsing var samþykkt af hreppsnefnd 10. apríl 2013. Skipulagslýsing var auglýst á heimasíðu Tálknafjarðarhrepps. Skipulagslýsingin var send Skipulagsstofnun til umsagnar. Tillagan var kynnt á opnu húsi þann 10. september 2013.

Brugðist hefur verið við innsendum umsögnum við skipulagslýsingunni.

7. SAMANTEKT SKV. 9. GR. LAGA NR. 105/2006

HEIMILDIR

1. Aðalskipulag Tálknafjarðar 2006-2018.
2. Byggðastofnun (2008). *Byggðarlög með viðvarandi fólksfækkun, Tálknafjarðarhreppur*. Byggðastofnun.
3. Daði Þorbjörnsson og Þórólfur Hafstað. Sveinseyri við Tálknafjörð-Efnasamsetning vatns. ISOR 2010.
4. Daði Þorbjörnsson og Gunnlaugur M. Einarsson. Sveinseyri í Tálknafirði-tillaga um vatnsverndarsvæði. ÍSOR 2011
5. Haukur Jóhannesson. Jarðhitaleit í Tálknafirði 2008. ÍSOR 2009.
6. Haukur Jóhannesson. Hugsanleg staðsetning borholu. ÍSOR 2009.
7. Lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætlaða.
8. Lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum.
9. Lög nr. 80/2012 um menningarminjar.
10. Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd.
11. Lög nr. 64/1994 um vernd friðun og veiðar á villtum fuglum og spendýrum.
12. Náttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 1. Plöntur. Náttúrufræðistofnun Íslands. Reykjavík.
13. Náttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 1. Plöntur. Náttúrufræðistofnun Íslands. Reykjavík.
14. Náttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 2. Fuglar. Náttúrufræðistofnun Íslands. Reykjavík.
15. Náttúruverndarráð 1996. Náttúruminjaskrá 7. útgáfa. Náttúruverndarráð. Reykjavík.
16. Reglugerð nr. 536/2001 um neysluvatn.
17. Reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns.
18. Reglugerð nr. 797/1999 um varnir gegn mengun grunnvatns.
19. Skipulagslög nr. 123/2010.
20. Skipulagsreglugerð nr. 90/2013.

21. Skipulagsstofnun 2005. Leiðbeiningar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa.
22. Skipulagsstofnun 2007. Leiðbeiningar um umhverfismat áætlana.